

Strategija zelene urbane obnove Općine Sukošan 2026.–2036.

O Strategiji

Strategija zelene urbane obnove (SZUO) Općine Sukošan za razdoblje 2026.–2036. srednjoročni je razvojni okvir za upravljanje prostorom i okolišem na području četiri naselja Općine. Dokument odgovara na pritiske s kojima se Sukošan svakodnevno susreće, kao što su turistička sezonalnost, betonizacija obalnog pojasa i sve češći toplinski valovi, te postavlja prioritete za sljedećih deset godina. U izradi su uzeti u obzir europski i nacionalni razvojni dokumenti, ali polazište su konkretni resursi i ograničenja Općine.

Strategija je usklađena s Europskim zelenim planom, Novim europskim Bauhausom, Nacionalnom razvojnom strategijom RH do 2030., Programom razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima (2021.–2030.), Programom razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama (2021.–2030.) te Strategijom prilagodbe klimatskim promjenama u RH do 2040. godine.

Zašto SZUO?

Općina Sukošan, kao dio obalnog i mediteranskog prostora, suočava se s pritiscima urbanizacije, sezonalnošću turizma, opterećenjem infrastrukturnih sustava, gubitkom zelenih prostora te povećanom izloženošću klimatskim rizicima poput toplinskih valova, suša i podizanja razine mora. Istodobno, prostor Općine obiluje vrijednim prirodnim, krajobraznim i kulturnim resursima koji predstavljaju snažan razvojni potencijal.

Kako je Strategija nastala

Izrada Strategije temeljila se na integriranom, interdisciplinarnom i participativnom pristupu koji je obuhvatio:

- Analizu strateških, planskih i zakonodavnih dokumenata na nacionalnoj, županijskoj i lokalnoj razini
- Analizu prostorno-razvojnih obilježja, stanja zelene i plave infrastrukture te izgrađenog okoliša
- Anketno ispitivanje stanovnika (105 ispitanika, ožujak–travanj 2026.)
- Radionicu s predstavnicima Općine Sukošan (27.03.2026.) na kojoj je definirana vizija, strateški ciljevi i prioritetni projekti
- Konzultacije i razmjenu podataka s Općinom kroz strukturirani upitnik (32 pitanja u 13 tematskih cjelina).

Sukošan u brojkama

Općina Sukošan smještena je u središnjem dijelu Zadarske županije, jugoistočno od grada Zadra. Obuhvaća četiri naselja: Sukošan, Debeljak, Goricu i Glavicu.

4.665 stanovnika (Popis 2021.)	4.995 stanovnika (procjena 2024.)
56,61 km² ukupna površina Općine	4 naselja u sastavu Općine
15,3 °C prosječna godišnja temperatura	916 mm prosječna godišnja količina oborina
105 ispitanika u javnoj anketi	32 pitanja u konzultacijama s Općinom

Prostorne karakteristike

Prostor Općine karakterizira izražena dualnost: intenzivno urbaniziran obalni pojas (s najvećom marinom na hrvatskoj obali – marinom „D-Marin Dalmacija”) te pretežito ruralno, poljoprivredno i djelomično šumsko zaleđe. Mediteranska klima (Csa po Köppen-Geigeru), s blagim kišovitim zimama i suhim vrućim ljetima, oblikuje krajobraz i razvojne pretpostavke prostora.

Naselje Sukošan je administrativno i funkcionalno središte s koncentracijom stambene izgradnje, turističkih kapaciteta i javnih sadržaja, dok Debeljak ima izraženiji stambeni karakter, a Gorica i Glavica zadržale su ruralna obilježja.

Ključni izazovi

Analiza stanja prostora i rezultati participativnog istraživanja jasno su prepoznali ključne razvojne izazove Općine Sukošan u kontekstu zelene urbane obnove.

Prevelika izgrađenost i betonizacija

77% ispitanika u anketi prepoznaje preveliku izgrađenost i betonizaciju kao najizraženiji problem. Povećan udio nepropusnih površina osobito je izražen u obalnom pojasu, što dovodi do pojave toplinskih otoka i smanjuje kapacitet za prirodnu infiltraciju oborinskih voda.

Nedostatak hlada i drveća

Nedostatak hlada percipira čak 87% ispitanika kao jako ili srednje izražen problem. U obalnom pojasu i centru naselja toplinska opterećenja tijekom ljeta predstavljaju izravan rizik za zdravlje i kvalitetu boravka, posebno za starije osobe.

Problemi s oborinskim vodama

63% ispitanika prepoznaje probleme s poplavama nakon jakih kiša kao jako izražene. Kritične zone su područje oko Plodina i magistrale (D8), centar naselja, područje Ruševca te niske zone u centru i šetnica uz more.

Fragmentirana zelena infrastruktura

Iako Općina raspolaže značajnim prirodnim potencijalom (poljoprivredne, šumske i makijske površine u zaleđu), zelena infrastruktura unutar građevinskih područja nije sustavno planirana kao integrirana mreža, već je rezultat disperzne izgradnje.

Sezonsko opterećenje infrastrukture

Sezonski rast broja korisnika opterećuje lokalne prometnice, sustav prikupljanja otpada, opskrbu vodom i elektroenergetsku mrežu. Najveće opterećenje trpe Jadranska magistrala (D8) i obalni javni prostori.

Vizija razvoja

Općina Sukošan razvija se kao održiva, klimatski otporna i prostorno uravnotežena obalna zajednica koja kroz razvoj zelene i plave infrastrukture, povećanje dostupnosti hlada i javnih prostora te primjenu načela kružnog gospodarstva osigurava visoku kvalitetu života stanovnika uz očuvanje prirodnih i krajobraznih vrijednosti prostora.

Četiri strateška cilja

1

Razvoj integrirane mreže zelene infrastrukture

Uspostaviti funkcionalno povezanu mrežu zelenih površina koja doprinosi očuvanju bioraznolikosti, poboljšanju mikroklimatskih uvjeta i povećanju kvalitete javnog prostora. Naglasak je na povećanju dostupnosti hlada i vegetacije te povezivanju obalnog prostora, naselja i zaleđa u jedinstveni sustav.

2

Održivo upravljanje obalnim prostorom i plavom infrastrukturom

Unaprijediti upravljanje obalnim područjem i vodnim resursima kroz očuvanje prirodnih elemenata obale, povećanje udjela zelenila i unapređenje uvjeta boravka. Naglasak je na rješavanju problema oborinskih voda i prilagodbi obalnog prostora klimatskim utjecajima.

3

Jačanje klimatske otpornosti naselja i prostora

Povećati otpornost prostora na klimatske promjene kroz smanjenje toplinskih opterećenja, povećanje udjela zelenih i propusnih površina te primjenu rješenja temeljenih na prirodi (NBS). Time se izravno odgovara na probleme ekstremnih vrućina, nedostatka hlada i poplava.

4

Promicanje kružnog gospodarenja prostorom i energetske učinkovitosti

Poticati racionalno korištenje prostora kroz obnovu i unapređenje postojećih građevina, primjenu obnovljivih izvora energije te integraciju načela kružnog gospodarstva u planiranje i upravljanje prostorom.

Mjere za provedbu ciljeva

Strategija definira 11 mjera grupiranih prema strateškim ciljevima. Svaka mjera operativno usmjerava aktivnosti, dionike i pokazatelje za praćenje provedbe.

Cilj 1 — Zelena infrastruktura

- MJERA 1.1 Razvoj i unapređenje javnih zelenih površina
- MJERA 1.2 Razvoj mreže zelenih koridora i povezanost prostora
- MJERA 1.3 Uređenje i aktivacija javnih prostora

Cilj 2 — Obalni prostor i plava infrastruktura

- MJERA 2.1 Zaštita, uređenje i održivo upravljanje obalnim prostorom
- MJERA 2.2 Održivo upravljanje oborinskim vodama

Cilj 3 — Klimatska otpornost

- MJERA 3.1 Smanjenje toplinskih opterećenja i ublažavanje toplinskih otoka
- MJERA 3.2 Povećanje otpornosti prostora na klimatske rizike
- MJERA 3.3 Razvoj održive mobilnosti u funkciji klimatske otpornosti

Cilj 4 — Kružno gospodarenje i energetska učinkovitost

- MJERA 4.1 Revitalizacija prostora i primjena načela kružnog gospodarenja
- MJERA 4.2 Povećanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije
- MJERA 4.3 Edukacija, informiranje i jačanje svijesti o održivom razvoju

Prioritetni projekti

Provedbeni okvir Strategije obuhvaća 15 prioritetnih projektnih ideja i aktivnosti. Indikativne financijske vrijednosti služe kao orijentacija za planiranje proračunskih i vanjskih izvora financiranja.

Projekt / Aktivnost	Indikativna vrijednost (EUR)	Terminski okvir
Izrada i donošenje SZUO Općine Sukošan	20.000 – 30.000	kratkoročno
Edukacija stanovnika o gospodarenju otpadom	10.000 – 30.000	kontinuirano
Informativne kampanje o ZI i kružnom gospodarstvu	10.000 – 25.000	kontinuirano
Uređenje i uspostava mediteranskog vrta	50.000 – 150.000	Kratkoročno-srednjoročno
Izgradnja reciklažnog dvorišta	500.000 – 1.200.000	srednjoročno
Uređenje trgova i središnjih javnih prostora	200.000 – 800.000	srednjoročno
Uređenje dječjih igrališta, parkova i rekreacijskih zona	150.000 – 600.000	srednjoročno
Uređenje i unapređenje šetnica uz more	150.000 – 700.000	Srednjoročno-dugoročno
Ozelenjavanje i sadnja drvoreda uz prometnice	50.000 – 200.000	kontinuirano
Uspostava zelenih otoka unutar naselja	50.000 – 150.000	srednjoročno
Uređenje obalnog pojasa i boravišnih zona uz more	500.000 – 2.000.000	dugoročno
Sustavi za upravljanje oborinskim vodama	150.000 – 800.000	Srednjoročno-dugoročno
Energetska obnova dječjeg vrtića	200.000 – 500.000	Kratkoročno-srednjoročno
Energetska obnova zgrade Općine Sukošan	150.000 – 400.000	Kratkoročno-srednjoročno
Ugradnja solarnih panela na javne objekte	100.000 – 300.000	srednjoročno

Provedba Strategije financirat će se iz kombinacije izvora: proračun Općine Sukošan, nacionalni i županijski izvori, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, programi „Konkurentnost i kohezija” i „Integrirani teritorijalni program” te drugi europski i nacionalni pozivi.

Provedba i praćenje

Općina Sukošan ključni je nositelj provedbe Strategije, u suradnji s komunalnim društvima, javnim ustanovama, nadležnim županijskim i državnim tijelima te drugim relevantnim dionicima. Za učinkovitiju provedbu preporučuje se uspostava operativnog modela koordinacije s imenovanom odgovornom osobom ili radnom skupinom na razini Općine.

Praćenje provedbe odvija se kontinuirano, na temelju definiranih pokazatelja rezultata i ishoda. Općina Sukošan odgovorna je za prikupljanje podataka i izradu periodičnih izvješća, najmanje jednom godišnje.

Horizontalna načela

- Promicanje ravnopravnosti i zabrana diskriminacije
- Pristupačnost za osobe s invaliditetom (univerzalni dizajn)
- Održivi razvoj (okolišni, društveni i gospodarski aspekt)
- Načelo „ne čini značajnu štetu“ (DNSH)

NARUČITELJ

Općina Sukošan

opcina-sukosan.hr

IZRAĐIVAČ

Growth Strategies d.o.o.

Zagreb, svibanj 2026.